

Uppföljningsbeslut

Uppföljning av kvalitetsgranskning av rektorns
arbete för rättvisande och likvärdiga betyg i
gymnasieskolan vid Vasaskolan i Gävle kom-
mun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av rektorns arbete för rättvisande och likvärdiga betyg i gymnasieskolan vid Vasaskolan i Gävle kommun. Granskningen genomfördes under hösten 2022.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen två utvecklingsområden som angetts i beslut den 19 januari 2023.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Gävle kommun senast den 17 augusti 2023 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Gävle kommun har inkommit med en sådan redovisning den 16 augusti 2023.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

I vilken utsträckning kan rektorn förklara vad som påverkar och orsakar de långvariga avvikelserna i betygen?

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

I vilken utsträckning ser rektorn till att relevanta och väl förankrade insatser genomförs för att minska omotiverade avvikelser i betygen?

Ytterligare kvalitetshöjande insatser behövs.

Skolinspektionens samlade bedömning är att ytterligare åtgärder behövs för att höja kvaliteten. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete.

Skolinspektionen avslutar därmed granskningen.

Bakgrund

I vilken utsträckning kan rektorn förklara vad som påverkar och orsakar de långvariga avvikelserna i betygen?

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att analysera de konstaterade betygsavvikelserna för att ta reda på om avvikelserna är motiverade eller inte.

Huvudmannen beskriver i sin redovisning att de tagit fram och infört en rutin kring bedömning av nationella prov samt av betygsättning av ämnen med nationella prov. Även en rutin för analys av orsaker till avvikelse mellan provbetyg och kursbetyg har införts. Av rutinen framgår bland annat att betygssättande lärare dokumenterar avvikelser och bedömda orsaker till avvikelser, rådgör med en ämneskollega och använder ämnesgemensamma sambedömningsdagar till att diskutera och analysera avvikelser inför betygsättning. I slutet av läsåret analyserar ämneslaget de avvikande betygen och eftersöker eventuella mönster på gruppnivå. Resultat av analysen och eventuella förslag på åtgärder inför kommande läsår delges skolledningen. Skolledningen sammanställer ämneslagens analyser och eftersöker mönster. I analysen ingår avstämning runt övriga kommunala gymnasieskolors avvikelseanalyser. Vid terminsstart presenteras och förankras läsårets åtgärder för aktuella ämnesgrupper, arbetslag och skolenhet. Åtgärder på individnivå initieras utifrån behov. Huvudmannen berättar att huvudmannen tillhandahåller och säkerställer att skolorna har ett användbart analysunderlag. Huvudmannen kommer också arbeta fram en gemensam rutin för alla gymnasieskolor kring sambedömning inför betygsättning samt bedömning av nationella prov. Rutinen implementeras under läsåret 2023/24. Av redovisningen framgår också att ett arbete med att fördjupa analysen av betyg i ämnen utan nationella prov har även utvecklats i syfte att säkerställa att betygen speglar elevernas kunskaper. Huvudmannen har också initierat ett samarbete med övriga kommunala gymnasieskolor kring betygsättning och betygsavvikelser. På lång sikt förväntas effekterna av åtgärderna minska mängden avvikelser mellan nationella provbetyg och kursbetyg och lärarna förväntas medvetandegöras om risker som kan ge upphov till omotiverade avvikelser. Inom skolenheten och mellan de kommunala gymnasieskolorna förväntas en samsyn med en kultur av sambedömning och gemensam analys.

I vilken utsträckning ser rektorn till att relevanta och väl förankrade insatser genomförs för att minska omotiverade avvikelser i betygen?

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- Rektorn behöver se till att de insatser som genomförs har en tydlig koppling till skolans analys av avvikelser. Det bör också finnas tydliga mål och förväntade effekter utifrån insatserna.

Huvudmannen uppger i sin redovisning att samtliga insatser som planeras kommer att utgå från avvikelseanalysen. Insatserna dokumenteras i ämneslagens arbetsplaner. Handlingsplanerna följs upp av rektor i ämneslag och individuellt under läsåret. Under höstterminen redovisas planerade insatser på resultatdialoger med huvudman och behov av stöd identifieras och initieras. Huvudmannen anser att eftersom analysmodellen utgår från orsaker på individnivå som sammanställs på gruppnivå av ämneslag och på enhetsnivå av skollädaingen finns goda möjligheter att se mönster och sätta in insatser som minimerar risken för kommande avvikelser inom de analyserade riskområdena.

Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen vidareutvecklar arbetet med att identifiera och införa relevanta insatser utifrån en fördjupad analys av avvikelser i betygssättningen så att det finns en tydligt utformad långsiktig plan för hur huvudmannen framöver ska stötta skolenheten i arbetet.

På Skolinspektionens vägnar

X Therese Nilsson

Therese Nilsson
Beslutsfattare
Signerat av: Therese Nilsson

X Ingrid Jacobsson

Ingrid Jacobsson
Utreddare
Signerat av: Ingrid Jacobsson

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

<https://www.skolinspektionen.se/beslut-rapporter-statistik/publikationer/kvalitetsgranskning/2023/rektorns-arbete-for-rattvisande-och-likvardiga-betyg-i-gymnasieskolan/>

Bilaga 1: Författningsstöd

Enligt skollagen **3 kap. 14 § skollagen** ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Enligt förarbetena till skollagen (**prop. 2009/10:165 s 229**) innebär detta ansvar att se till att skolans eller verksamhetens lärare dels är väl förtrogna med det regelverk som gäller, dels i övrigt får det stöd de behöver för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg.

Enligt **4 kap. 3 § skollagen** ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.

Av **4 kap. 4 § skollagen** framgår att sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

Enligt **4 kap. 5 § skollagen** ska inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Av **15 kap. 25 a § skollagen** framgår att vid betygssättning i en kurs som det ges ett nationellt prov ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

Lärare ska enligt gymnasieskolans läroplan (**Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper**) samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen.

Rektorn ansvarar enligt läroplanen (**Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar**) för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen.

Skolverkets Allmänna råd betyg och provning (SKOLFS 2022:417) (obs ny, gäller från 1/7 2022 och ersätter det allmänna rådet om betyg och betygssättning)

Skolverkets Allmänna råd systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet (SKOLFS 2012:98)